

Na gnìomhairean mì-riaghailteach / The Irregular Verbs

bi

Tha *bi* mì-riaghailteach ann an tràth caithte agus an tràth làthaireil. Thoir an àire air an dòigh sgrìobhaidh anns na tràthan eile. *bi* is irregular in the past and the present tense. Note the spellings in the other tenses.

Guth spreigeach / Active Voice

	Neo-eisimeileach / Independent		Dàimheach / Relative <i>nuair a ...</i>		Eisimeileach / Dependent <i>an, gun, nach, cha(n) ...</i>		
Tràth làthaireil / Present tense	tha <i>mi, thu, ...</i>				bheil/eil <i>mi, thu, ...</i>		
Tràth teachdail / Future tense	bidh <i>mi, thu, ...</i>		bhios <i>mi, tu¹, ...</i>		bi <i>mi, thu, ...</i>		
Tràth caithte / Past tense	bha <i>mi, thu, ...</i>				robh <i>mi, thu, ...</i>		
Tràth cumhach / Conditional	1mh singilte bhithinn	1mh iolra / 1 st plural bhitheamaid / bhiodh <i>sinn</i>	an còrr / the rest bhiodh/bhitheadh <i>tu¹ ...</i>		1 st sg bithinn	1mh iolra / 1 st plural bhitheamaid / biodh <i>sinn</i>	an còrr / rest biodh <i>tu¹ ...</i>

Guth fulangach/neo-phearsanta / Passive/Impersonal Voice

	Neo-eisimeileach / Independent		Dàimheach / Relative <i>nuair a ...</i>		Eisimeileach / Dependent <i>an, gun, nach, cha(n) ...</i>		
Tràth làthaireil / Present tense	thathar				eilear		
Tràth teachdail / Future tense	bithear		bhithear		bithear		
Tràth caithte / Past tense	bhathar				robhar		
Tràth cumhach / Conditional	bhite				bite		

Modh àithneach / Imperative Mood

	1mh singilte	2mh singilte	3mh singilte	1mh iolra	2mh iolra	3mh iolra	neo-phears.
deimhneach / positive	bitheam!	bi!	bitheadh <i>e/!</i>	bitheamaid!	bithibh!	bitheadh <i>iad!</i>	bithear!
aicheil / negative	na bitheam!	na bi!	na bitheadh <i>e/!</i>	na bitheamaid!	na bithibh!	na bitheadh <i>iad!</i>	na bithear!

¹ Cha tèid *tu* a shèimheachadh / No lenition for *tu*.

Guth spreigeach / Active Voice

beir

–

cluinn

–

ruig

Mì-riaghailteach san tràth caithte.
Irregular in the past tense.

	Neo-eisimeileach / Independent		Dàimheach / Relative <i>nuair a ...</i>		Eisimeileach / Dependent <i>an, gun, nach, cha ...</i>		
Tràth teachdail / Future tense	beiridh <i>mi, tu¹, ...</i> cluinnidh <i>mi, tu¹, ...</i> ruigidh <i>mi, tu¹, ...</i>		bheireas <i>mi, tu¹, ...</i> chluinneas <i>mi, tu¹, ...</i> ruigeas <i>mi, tu¹, ...</i>		beir <i>mi, thu, ...</i> cluinn <i>mi, thu, ...</i> ruig <i>mi, thu, ...</i>		
Tràth caithte / Past tense	rug <i>mi, thu, ...</i> chuala <i>mi, thu, ...</i> ràinig <i>mi, thu, ...</i>				do rug <i>mi, thu, ...</i> cuala <i>mi, tu¹, ...</i> do ràinig <i>mi, thu, ...</i>		
Tràth cumhach / Conditional	1mh singilte bheirinn chluinninn ruiginn	1mh iolra / 1 st plural bheireamaid / bheireadh <i>sinn</i> chluinneamaid / chluinneadh <i>sinn</i> ruigeamaid / ruigeadh <i>sinn</i>	an còrr / the rest bheireadh <i>tu¹ ...</i> chluinneadh <i>tu¹ ...</i> ruigeadh <i>tu¹ ...</i>		1 st sg beirinn chluinninn ruiginn	1mh iolra / 1 st plural beireamaid / beireadh <i>sinn</i> cluinneamaid / cluinneadh <i>sinn</i> ruigeamaid / ruigeadh <i>sinn</i>	an còrr / rest beireadh <i>tu¹ ...</i> cluinneadh <i>tu¹ ...</i> ruigeadh <i>tu¹ ...</i>

Modh àithneach / Imperative Mood

	1mh singilte	2mh singilte	3mh singilte	1mh iolra	2mh iolra	3mh iolra
deimhneach / positive	beiream! cluinneam! ruigeam!	beir! cluinn! ruig!	beireadh <i>e/!</i> cluinneadh <i>e/!</i> ruigeadh <i>e/!</i>	beireamaid! cluinneamaid! ruigamaid!	na beiribh! na cluinnibh! na ruigibh!	na beireadh <i>iad!</i> na cluinneadh <i>iad!</i> na ruigeadh <i>iad!</i>
aicheil / negative	na beiream! na cluinneam! na ruigeam!	na beir! na cluinn! na ruig!	na beireadh <i>e/!</i> na cluinneadh <i>e/!</i> na ruigeadh <i>e/!</i>	na beireamaid! na cluinneamaid! na ruigeamaid!	na beiribh! na cluinnibh! na ruigibh!	na beireadh <i>iad!</i> na cluinneadh <i>iad!</i> na ruigeadh <i>iad!</i>

Guth spreigeach / Active Voice

dèan – thig – rach/theirig							Mi-riaghailteach san tràth caithte agus san tràth teachdail. Irregular in the past and future tense.						
Neo-eisimeileach is Dàimheach / Independent and Relative				Eisimeileach / Dependent <i>an, gun, nach, cha ...</i>									
Tràth teachdail / Future tense				nì mi, thu, ... thig mi, thu, ... thèid mi, thu, ...			dèan mi, thu, ... tig mi, thu, ... tèid mi, thu, ...						
Tràth caithte / Past tense				rinn mi, thu, ... thàinig mi, thu, ... chaidh mi, thu, ...			do rinn mi, thu, ... tàinig mi, thu, ... deach(aidh) mi, thu, ...						
Tràth cumhach / Conditional				1mh singilte	1mh iolra / 1 st plural		an còrr / the rest		1 st sg	1mh iolra / 1 st plural		an còrr / rest	
				dhèanainn	dhèanamaid / dhèanadh <i>sinn</i>		dhèanadh tu ¹ ...		dèanainn	dèanamaid / dèanadh <i>sinn</i>		dèanadh tu ¹ ...	
				thiginn	thigeamaid / thigeadh <i>sinn</i>		thigeadh tu ¹ ...		tiginn	tigeamaid / tigeadh <i>sinn</i>		tigeadh tu ¹ ...	
				rachainn/ dheidhinn/reidhinn ²	rachamaid / rachadh <i>sinn</i> dheidheamaid/reidheamaid		rachadh/ dheidheadh/dheadh/ reidheadh tu ¹ ...		rachainn/ deidhinn/reidhinn	rachamaid / rachadh <i>sinn</i> deidheamaid/reidheamaid		rachadh/ deidheadh/deadh/ reidheadh tu ¹ ...	
Modh àithneach / Imperative Mood													
deimhneach / positive	1mh singilte		2mh singilte		3mh singilte		1mh iolra		2mh iolra		3mh iolra		
	dèanam! thigeam! racham/theirigeam ³ !		dèan! thig! rach!/theirig!		dèanadh e/! thigeadh e/! rachadh/theirigeadh e/!		dèanamaid! thigeamaid! rachamaid/theirigeamaid!		dèanaibh! thigibh! rachaibh/theirigibh!		dèanadh iad! thigeadh iad! rachadh/theirigeadh iad!		
aicheil / negative	na dèanam! na tigeam!		na dèan! na tig!		na dèanadh e/! na tigeadh e/!		na dèanamaid! na tigeamaid!		na dèanaibh! na tigibh!		na dèanadh iad! na tigeadh iad!		
	na racham! na theirigeam!		na rach! na theirig!		na rachadh e/! na theirigeadh e/!		na rachamaid! na theirigeamaid!		na rachaibh! na theirigibh!		na rachadh iad! na theirigeadh iad!		

² A rèir dual-chainnt, cleachdar *reidheadh* no *dheidheadh* amsaa. / Depending on dialect, one uses *reidheadh* or *dheidheadh* etc.

³ A rèir dual-chainnt, cleachdar *theirig!* amsaa. / Depending on dialect, one uses *theirig!* etc.

Guth spreigeach / Active Voice

abair – faic – faigh – thoir							Mi-riaghailteach anns a h-uile tràth. Cruthaichear an tràth chumhach bhon tràth teachdail seach an cruth bunasach. Irregular in all tenses. The forms in the conditional are derived from the future tense rather than from the base form.						
Neo-eisimeileach is Dàimheach / Independent and Relative				Eisimeileach / Dependent <i>an, gun, nach, cha(n) ...</i>									
Tràth teachdail / Future tense				their mi, thu, ... chì mi, thu, ... gheibh mi, thu, ... bheir mi, thu, ...			abair mi, thu, ... faic mi, thu, ... faigh mi, thu, ... toir mi, thu, ...						
Tràth caithte / Past tense				thuir mi, thu, ... chunnaic mi, thu, ... fhuair mi, thu, ... thug mi, thu, ...			tuirt mi, thu, ... faca mi, tu ¹ , ... d' fhuair mi, thu, ... tug mi, thu, ...						
Tràth cumhach / Conditional				1mh singilte	1mh iolra / 1 st plural		an còrr / the rest		1 st sg	1mh iolra / 1 st plural		an còrr / rest	
				theirinn chithinn gheibhinn bheirinn	theireamaid / theirreadh <i>sinn</i> chitheamaid / chitheadh <i>sinn</i> gheibheamaid / gheibheadh <i>sinn</i> bheireamaid / bheireadh <i>sinn</i>		theirreadh tu ¹ ... chitheadh tu ¹ ... gheibheadh tu ¹ ... bheireadh tu ¹ ...		abrainn faicinn faighinn toirinn	abramaid / abradh <i>sinn</i> faiceamaid / faiceadh <i>sinn</i> faigheamaid / faigheadh <i>sinn</i> toireamaid / toireadh <i>sinn</i>		abradh tu ¹ ... faiceadh tu ¹ ... faigheadh tu ¹ ... toireadh tu ¹ ...	
Modh àithneach / Imperative Mood													
deimhneach / positive	1mh singilte		2mh singilte		3mh singilte		1mh iolra		2mh iolra		3mh iolra		
	abram! faiceam! faigheam! thoiream!		abair! faic! faigh! thoir!		abradh e/! faiceadh e/! faigheadh e/! thoireadh e/!		abramaid! faiceamaid! faigheamaid! thoireamaid!		abraibh! faicibh! faighibh! thoiribh!		abradh iad! faiceadh iad! faigheadh iad! thoireadh iad!		
aicheil / negative	na abram! na faiceam! na faigheam! na toiream!		na abair! na faic! na faigh! na toir!		na abradh e/! na faiceadh e/! na faigheadh e/! na toireadh e/!		na abramaid! na faiceamaid! na faigheamaid! na toireamaid!		na abraibh! na faicibh! na faighibh! na toiribh!		na abradh iad! na faiceadh iad! na faigheadh iad! na toireadh iad!		

Guth fulangach/neo-phearsanta / Passive/Impersonal Voice

cluinn – faic – faigh – rach – thig			Tràth caithte le –as. Past tense with –as.
	Neo-eisimeileach / Independent	Dàimheach / Relative <i>nuair a ...</i>	Eisimeileach / Dependent <i>an, gun, nach, cha(n) ...</i>
Tràth teachdail / Future tense	cluinnear chithear gheibhear thèidear thigear	chluinnear chithear gheibhear thèidear thigear	cluinnear faicear faighear tèidear tigear
Tràth caithte / Past tense	chualas chunnacas fhuaras chaidheas thàinig eas		cualas facas d' fhuaras deachas tàinig eas
Tràth cumhach / Conditional	chluinntea chite gheibhte rachtea thigte		chluinntea faictea faighte rachtea tigtea
Modh àithneach / Imperative Mood	deimhneach / positive cluinnear! faicear! faighear! rachar! thigear!		aicheil / negative na cluinnear! na faicear! na faighear! na rachar! na tigear!

Guth fulangach/neo-phearsanta / Passive/Impersonal Voice

abair – beir – dèan – thoir			Tràth caithte le –adh. Past tense with –adh.
	Neo-eisimeileach / Independent	Dàimheach / Relative <i>nuair a ...</i>	Eisimeileach / Dependent <i>an, gun, nach, cha(n) ...</i>
Tràth teachdail / Future tense	thihear beirear nithear bheirear	thihear bheirear nithear bheirear	abrar beirear dèanar toirear
Tràth caithte / Past tense	thuirteadh rugadh rinneadh thugadh		thuirteadh do rugadh do rinneadh tugadh
Tràth cumhach / Conditional	thiurte bheirte dhèante bheirte		thiurte beirte dèante thoirte
Modh àithneach / Imperative Mood	deimhneach / positive abrar! beirear! dèanar! thoirear!		aicheil / negative na abrar! na beirear! na dèanar! na toirear!